

3312 sayılı Hariciye Vekâleti teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkında kanun lâiyhası ve Hariciye ve Bütçe encümenleri mazbataları (1/207)

T. C.

Başvekâlet

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 758/1959

14 . VI . 1958

Türkiye Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Hariciye Vekâletince hazırlanan ve Yüksek Meclise takdimi İera Vekilleri Heyetince 12 . VI . 1958 tarihinde kararlaştırılan 3312 sayılı Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkındaki kanun lâiyhasının, esbabı mucibesi ve ilişkileriyle birlikte, sunulduğunu saygılarımla arz ederim.

Başvekil

A. Menderes

ESBABI MUCİBE

İkinci Dünya Harbini takibeden senelerde milletlerarası faaliyetlerin, harbden evvelki senelere nispetle, mühim mikyasta artması sebebiyle bu sahalarda memleketimizin ehemmiyeti ve faal siyaseti ile mütenasip çalışmalarımız da çok genişlemiş bulunmaktadır.

Birleşmiş Milletler Teşkilâtı içindeki faaliyetlerimiz ise, doğrudan doğruya memleketimizi alâkadar ettiği kadar dünya emniyetini de ilgilendiren bir çok meseleler üzerinde teksif edilmiştir. Birleşmiş Milletlerde cereyan eden müzakereler ve alınan kararlarda âza memleketlerce ittihaz olunan hattı harekete müessir olabilmek ancak bu memleketlerin hükümet merkezlerinde daimî çalışmalara mutavakkıf olduğu görülmüş ve bu zaruret memleketimizin şimdiye kadar temsil edilmediği bâzı devletler nezdinde yeni büyükelçilik ve elçilikler açılmasını intacetmiştir. Nitekim, son senelerde yedi memlekette yeniden ihdas olunan büyükelçilik ve elçiliklerimizi bu meyanda zikretmek icabeder.

Ayrıca, NATO Andlaşması çerçevesi içindeki faaliyetlerimizin dış münasebetlerimizde en mühim mevkiî işgal ettiği malûmdur. andlaşmaya mensup devletler arasında yapılan sık toplantılara iyi hazırlanmış olarak ve kâfi miktar ve derecede elemanlarla iştirakimiz zaruri bulunmaktadır.

Keza, dış siyasetimizde hassasiyetle takibettiğimiz Yakın - Şark münasebetlerimiz ve Bağdad Paketi içindeki faal rolümüz de cereyan eden toplantı ve müzakerelere kâfi gelecek bünye ve genişlikte heyetlerle katılmamızı icabettirmektedir.

Son senelerde dış ticaret münasebetlerimizizin in'ışafı neticesi olarak, Triyeste, Zurih, Kolonya ve Bingazi'de açılan başkonsolosluklarımıza da bu arada işaret etmek yerinde olacaktır.

Yukarıda kısaca kaydolunan bu faaliyetler ve yeni vazifelerin Hariciye Vekâletinde memur kadroları bakımından hissettirdiği noksanlar ve ihtiyaçlar izahtan vârestedir.

Filhakika, 1938 senesinde 3312 sayılı Kanunla verilmiş bulunan ve 1944 senesinde 4665 sayılı Kanunla tadil olunan Hariciye Vekâleti memur kadrosu, mütaakiben her sene bütçelerinin kabulü sırasında yapılan cüzi artırma veya eksiltmelerle aynı mikyasta devam edegelmiş ve bu hal yukarıda işaret olunan vazife ve faaliyetlerin kâfi miktar ve müsait derecede elemanlarla karşılanmasını çok müşkülleştirmiş bulunmaktadır.

Teklif olunan kanun lâyihası ile istenilen munzam kadrolar yukarıda anılan ihtiyaçları karşılamak üzere hazırlanmıştır; şöyle ki : (2) numaralı cetvelin tetkikinden görüleceği veçhile, 11 ve 10 neü derecelerden istenilen kadrolar vekâletimizin genç meslek memurları sınıfını takviye edecek, şifre ve idari işlerde istihdam olunacak birkaç idari memur alınması imkânını verecektir. 8, 5, 4 ve 3 neü derecelerden istenilen munzam kadrolar ise, bu derecelerde kadro darlığı yüzünden vekâlet memurları arasında yapılamayan bâzı terfileri mümkün kılacak ve bu sayede yukarıda mâruz konferans ve toplantılara müsait derecelerde bulunan memurlarla iştirakiniz kabil olacaktır.

(1) numaralı cetvel ile istenilen İktisadi ve Orta - Şark İşleri müşavirliklerine gelince, milletlerarası iktisadi münasebetler sahasındaki faaliyetlerimizden vekâletimizce edinilen tecrübe ve kanaatlere göre, yüksek dereceli bâzı iktisadi müşavirlerin daimî olarak vekâletimiz kadrosu içinde çalışmaları lâzımgelmektedir. Bu müşavirlerin gerek merkezde, gerek muvakkat vazifelerle harice gönderildiklerinde, ihtisasları dâhilindeki çalışmalarımıza çok faydalı olacakları düşünülmektedir.

Orta - Şark İşleri müşavirleri hususundaki kanaatimiz de aynı tecrübelerden mütevellit olup, bu müşavirler memleketimizin emniyeti bakımından ehemmiyeti gün geçtikçe artan Orta - Şark bölgesinin örf ve âdatı, lisanları ve kültürü ile betabsis ülfeti olan mütemayiz kimseler arasından seçilecek ve bu muntakada cereyan eden hâdiselerin takip ve kıymetlendirilmesinde bilgilerinden mühim mikyasta istifade olunacaktır.

Cari malî yıl içinde vekâletimiz bütçesinde elde edilecek tasarruflar ile bu kadrolardan 15 adedinin 30 Eylül 1958 tarihinden itibaren kullanılması kabil olabileceği yapılan tetkikat neticesinde anlaşılmış olduğundan, bu maksatla hazırlanan 3 numaralı cetvel ile, 2 sayılı cetveldен mütebaki 59 kadro ve 1 sayılı cetvelin tamamının, tahsisatı 1959 malî yılı bütçesine konulmak üzere, şimdilik 1958 senesi Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Hariciye Vekâleti kısmına alınması derpiş olunmuştur.

Hariciye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Hariciye Encümeni

Esas No: 1/207

Karar No: 40

24 . VI . 1958

Yüksek Reisliğe

3312 sayılı Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkında kanun lâyihası, ilgili Hükümet temsilcilerinin huzuru ile tetkik ve müzakere edildi.

Gerek lâyiha esbabı mucibesinde zikredilen hususat ve gerekse temsilcilerin verdikleri izahat yerinde mütalâa edilerek lâyiha aynen kabul edilmiştir.

Havalesi gereğince Bütçe Encümenine tevdi buyrulmak üzere Yüksek Reisliğe saygiyle sunulur.

Muğla
B. Belge

Muğla
N. Özsan

Nevşehir
M. H. Ürgüblü

Sakarya
R. Kadızade

Adana
Muhalifim
H. Eroğlu

Muğla
Z. Mandalıncı

İzmir
S. Giz

Sakarya
H. O. Erkan

Sivas
E. İmer

Hatay
Çekimserim
İ. Ada

Hariciye Encümeni Reisi

İzmir Mebusu

M. Çavuşoğlu

Kâtip

Amasya

İ. Olguç

Çorum

K. Ferzioğlu

İzmir

İ. Sipahioğlu

M. Muharriri

Kastamonu

B. Aktaş

Çankırı

A. K. Barlas

Eskişehir

K. Zeytinoğlu

Mardin

A. Uras

MUHALEFET ŞERHİ

Bütçe müzakerelerinde de belirttiğimiz gibi, D. P. Hükümeti 1951 yılında Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanununu pek yakında getireceğinden bahsetmiştir. Aradan 7 sene geçtiği halde bir teşkilât kanunu getirmeyip sadece bu kanuna bir madde ilâvesini hedef tutan tadili ihtiyaca cevap vermediğinden reddini uygun görüyorum.

Adana Mebusu
Hamza Eroğlu

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe Encümeni

Esas No. 1/207

Karar No. 26

12 . I . 1959

Yüksek Reisliğe

3312 sayılı Hariciye Vekâleti Teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkında Hariciye Vekâle-

tince hazırlanan ve Yüksek Meclise arzı İcra Vekilleri Heyetince kararlaştırılıp Başvekâletin 14 . VI . 1958 tarihli ve 71-758/1959 sayılı tezeresiyle gönderilen kanun lâyihası Hariciye Encümeni mazbatasıyla birlikte encümenimize havale edilmiş olmakla Hariciye Vekili ve Maliye Vekâ-

leti mümessili hazır oldukları halde tetkik ve müzakere edildi.

Kanun lâiyhası, esbabı mucibesinde de muassalan arz ve izah edildiği üzere Avrupa İş Birliği ve Nato teşkilâtlarındaki faaliyetlerin artmış ve siyasi, iktisadi ve askerî mevzularda memleketimizi alâkalandıran milletlerarası faaliyetlerin genişlemiş olması dolayısıyla Hariciye Vekâleti memur kadrosuna ilâve yapılması ve yeniden ihdas edilecek büyükelçilik ve elçilikler için lüzumlu kadroların temini maksadiyle hazırlanıp sevk edilmiş bulunmaktadır.

Lâiyhayı bidayeten tetkik eden Hariciye Encümeni aynen kabul etmiştir.

Lâiyha üzerinde encümenimizde cereyan eden müzakerelerde Hariciye Vekilinin verdiği mütemmim izahat dinlendikten sonra lâiyhanın sevkini mücip sebepler yerinde görülerek maddelerin görüşülmesine geçilmiş birinci madde ve cetvel tadilen ikinci maddeler merbut cetvelle birlikte Hükümetin teklifi veçhile aynen kabul edilmiştir.

Lâiyhanın dördüncü maddesiyle kanunun 1 Mart 1959 tarihinden itibaren meriyete gireceği encümenimizce tesbit ve kabul edilmiş olduğu cihetle 1959 senesinde kullanılmıyacak kadrolar 1959 yılı bütçesinin (L) cetveline aksettirileceğinden, tedvinine lüzum kalmıyan üçüncü madde tayyedilmiş ve lâiyhanın dördüncü maddesi ise dördüncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Kanun lâiyhası, Umumi Heyetin tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

Reis	Reisvekili
Balıkesir	Muğla
H. İmre	N. Özsan
Mazbata M.	Kâtip
İzmir	Diyarbakır
B. Bilgin	M. H. Ünal

Afyon K.
N. Topcuoğlu
Ankara
M. Akpınar

Antalya
K. Akmanlar
Artvin
Y. Gümüsel
Burdur
İktisadi müşavirler
kadrolarına muhalifim

F. Çelikkbaş
Çorum
H. Bulgurlu
Denizli
A. R. Karaca
Diyarbakır
H. Turgut
Gaziantep
E. Cenani
İstanbul
N. Kırsan
İstanbul
Muhalifim
N. N. Yücel
Kastamonu
M. İsiâmoğlu
Maraş
Muhalifim
E. Soysal
Rize
İ. Akçal
Siird
B. Erden
Trabzon
İ. Şener
Yozgad
T. Alpay

Afyon K.
M. Ali Ülgen
Ankara
O. Alişiroğlu
İmzada bulunamadı
Artvin
H. Çeltikcioğlu
Balıkesir
M. H. Timurtas
Çankırı
F. Arkan

Çorum
Y. Gürsel
Denizli
M. Karasan
Edirne
M. Sarol
İsparta
T. Tağla
İstanbul
İ. Sevel
İzmir
D. Akbel

Kayseri
O. Kavuncu
Ordu
Muhalifim
A. H. Onat
Rize
M. Önal
Siird
M. D. Süalp
Van
F. Melen
İmzada bulunamadı
Zonguldak
H. Timur

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

3312 sayılı Hariciye Vekâleti teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 3312 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

«EK MADDE — Hariciye Vekâletinin merkez teşkilâtında istihdam edilmek üzere, İktisadi ve Orta - Şark İşleri Müşavirlikleri ihdas edilmiştir. Bu müşavirliklerin ilişik (1) sayılı cetvelde gösterilen kadroları 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına eklenmiştir. »

MADDE 2. — Devlet Memurları Aylıklarının Tevhit ve Teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına ilişik (2) sayılı cetvelde yazılı kadrolar eklenmiştir.

MADDE 3. — Bu kanuna bağlı (3) sayılı cetvelde gösterilen kadrolar 1958 senesi Muvazenei Umumiye Kanununa bağlı (L) işaretli cetvelin Hariciye Vekâleti kısmına eklenmiştir.

MADDE 4. — Bu kanun 30 Eylül 1958 tarihinde meriyete girer.

MADDE 5. — Bu kanunun hükümlerini ieraya Hariciye ve Maliye vekilleri memurdur.

12 . VI . 1958

Başvekil <i>A. Menderes</i>	Devlet Vekili
Devlet Vekili <i>E. Kalafat</i>	Devlet Vekili ve Çalışma V. V. <i>M. Kurbanoğlu</i>
Adliye Vekili <i>E. Budakoğlu</i>	Millî Müdafaa Vekili <i>E. Menderes</i>
Dahiliye Vekili <i>Dr. Namık Gedik</i>	Hariciye Vekili <i>F. R. Zorlu</i>
Maliye Vekili <i>H. Polatkan</i>	Maarif Vekili

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TADİLİ

3312 sayılı Hariciye Vekâleti teşkilât Kanununa bir madde eklenmesi ve Devlet memurları aylıklarının tevhit ve teadülüne dair olan 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına bâzı kadrolar ilâvesi hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — 3312 sayılı Kanuna aşağıdaki madde eklenmiştir :

«EK MADDE — Hariciye Vekâletinin merkez teşkilâtında istihdam edilmek üzere, iktisat ve Orta - Şark işleri Müşavirlikleri ihdas edilmiştir. Bu müşavirliklerin ilişik (1) sayılı cetvelde gösterilen kadroları 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin 4665 sayılı Kanunla değiştirilen Hariciye Vekâleti kısmına eklenmiştir.»

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun 1 Mart 1959 tarihinden itibaren mer'idir.

MADDE 4. — Hükümetin 5 nci maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Nafia Vekili <i>T. İleri</i>	Ticaret Vekili <i>A. Aker</i>
Sih. ve İç. Mua. Vekili <i>Dr. L. Kırdar</i>	Güm. ve İn. Vekili <i>H. Hüsmen</i>
Ziraat Vekili <i>N. Ökmen</i>	Münakalât Vekili <i>F. Uçaner</i>
Çalışma Vekili	Sanayi Vekili
Bas. - Yay. ve Turz. V. ve Sanayi V. V. <i>S. Yırcalı</i>	İmar ve İskân Vekili <i>M. Berk</i>

Hükümetin tebliğine bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
2	İktisat Müşaviri	(*) 2	125
3	» »	(*) 2	100
3	Orta - Şark İşleri Müşaviri	(*) 2	100
5	» » » » Mua.	(*) 2	80

[2] SAYILI CETVEL

D.	Aded	Maaş
3	7	100
4	10	90
5	22	80
8	5	50
10	15	35
11	15	30

Bütçe Encümeninin tadiline bağlı cetveller

[1] SAYILI CETVEL

D.	Memuriyetin nev'i	Aded	Maaş
2	İktisat Müşaviri (İhtisas yeri)	2	125
3	» » » »	2	100
3	Orta - Şark Müşaviri (İhtisas yeri)	2	100
5	Orta - Şark işleri Müşaviri Muavini (İhtisas yeri)	2	80

[2] SAYILI CETVEL

Lâyhaya ilişik (2) sayılı cetvel aynen kabul edilmiştir.

(*) İhtisas sınıfından olabilir.